КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Кафедра фізичної реабілітації та біокінезіології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

_____О.Б. Жильцов

“04” 05 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Охорона праці в галузі

Спеціальність 035 Філологія,

Спеціалізація 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно).

(шифр і назва ~~напряму підготовки~~)

Факультет здоров‘я, фізичного виховання і спорту

2017 – 2018 навчальний рік

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу моніторингу якості освіти
Програма № 186/147
(підпис) (прізвище, ініціали)
«____» _____ 2017 р.

Робоча програма «Охорона праці в галузі» для студентів Спеціальності 035 Філологія, Спеціалізації 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно), 2017. – 17 с.

Розробники:

Полковенко Ольга Володимирівна, кандидат біологічних наук, доцент кафедри реабілітації та біокінезіології Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фізичної реабілітації та біокінезіології.

Протокол від 30 серпня 2017 року № 1

Завідувач кафедри фізичної
реабілітації та біокінезіології _____ (О.В. Бісмак)

Години відповідають навчальному плану. Структура програми типова.

Заступник декана з науково-методичної та навчальної роботи
_____(О.С. Комоцька)

© Полковенко О.В., 2017 рік
© Університет Грінченка, 2017 рік

ЗМІСТ

1.	Пояснювальна записка	3 **ст.**
2.	Структура програми навчальної дисципліни	
3.	Опис предмета навчальної дисципліни	
4.	Тематичний план навчальної дисципліни	4 **ст.**
5.	Навчально-методична карта дисципліни	
6.	Програма «Охорона праці в галузі»	5 **ст.**
7.	Плани семінарських занять	10 **ст.**
8.	Завдання для самостійної роботи	11 **ст.**
9.	Методи навчання	13 **ст.**
10.	Методи контролю	13 **ст.**
11.	Методичне забезпечення курсу	15 **ст.**
12.	Питання до модульного контролю	15 **ст.**
13.	Рекомендована література	16 **ст.**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «Охорона праці в галузі» розрахована для вивчення студентами галузі знань 0305 Філологія, спеціальності 8.02030302 Філологія (мова та література(англійська); 8.02030302 Філологія (мова та література (німецька, іспанська, італійська) основних положень і принципів охорони праці з метою ефективного управління фахівцями охороною праці.

Робоча програма містить теоретичні розділи. Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системою організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Охорона праці», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Вивчення дисципліни «Охорона праці в галузі» передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації, зокрема усвідомлення нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у конкретній галузі.

Мета дисципліни - формуванні у майбутніх фахівців (магістрів) умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у конкретній галузі.

Завдання курсу:

1. Вивчення вплив на людину небезпечних та шкідливих факторів виробничої сфери;
2. Засвоєння граничнодопустимих санітарних норм і способів їх виміру;
3. З'ясування технічних й організаційних засобів для ліквідації чи зменшення рівня небезпечних і шкідливих виробничих факторів;
4. Вивчення засобів індивідуального й колективного захисту.

Компетентності, які студенти набувають у процесі вивчення курсу:

1. готовність застосовувати сучасні методи дослідження і аналізу ризиків, загроз і небезпек на робочих місцях та виробничих об’єктах;
2. здатність поставити завдання та організувати наукові дослідження з визначення професійних, виробничих ризиків, загроз на робочих місцях;
3. надання допомоги та консультації працівників з практичних питань безпеки праці;
4. готовність контролювати виконання вимог охорони праці в організації.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

І. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<table>
<tr><td rowspan="2">Курс -1
Семестр - 1</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів – 1</td><td>Галузь знань
0305 Філологія,
(шифр і назва)</td><td colspan="2" rowspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td>Напрям підготовки
8.02030302 Філологія (мова та література(англійська); 8.02030302 Філологія (мова та література (німецька, іспанська, італійська).
(шифр і назва)</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td rowspan="4">_____</td><td colspan="2">Рік підготовки</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 1</td><td>1-й</td><td>-й</td></tr>
<tr><td>Індивідуальне науково-дослідне завдання – 1</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин – 14</td><td>1-й</td><td>-й</td></tr>
<tr><td rowspan="12">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 1
самостійної роботи студента – 1</td><td rowspan="12">Освітній рівень:
Другий «магістерський»</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>4 год.</td><td>год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семінарські</td></tr>
<tr><td>4 год.</td><td>год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Модульний контроль</td></tr>
<tr><td>2 год.</td><td>год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>4 год.</td><td>год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:</td></tr>
<tr><td colspan="2">залік</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
</table>

ІІ. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Разом	Лекцій	Семінарських	Самостійна робота	Модульний контроль
1.	Лекція 1. Система охорони праці. Теоретичні основи дисципліни «Охорона праці в галузі». Терміни та визначення основних понять охорони праці.	**6**	2	2	2	-
2.	Лекція 2. Законодавча та нормативна база України про охорону праці. Розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві.	**8**	2	2	2	2
Разом за навчальним планом		**14**	**4**	**4**	**4**	**2**

ІІІ. Навчально-методична карта дисципліни «Охорона праці в галузі»

Разом: 18 год., лекції – 6 год., семінарські заняття – 6 год,
самостійна робота – 6 год., модульний контроль – 2 год. Коефіцієнт: **0,61**

Модулі	**Змістовий модуль І**		
Назва модуля	**ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПИТАННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ. ОСНОВИ ВИРОБНИЧОЇ САНІТАРІЇ ТА ГІГІЄНИ ПРАЦІ**		
Кількість балів за модуль	**91 бал**		
Лекції	1	2	3
Теми лекцій	Система охорони праці. Теоретичні основи дисципліни «Охорона праці в галузі». Терміни та визначення основних понять охорони праці (1 бал)	Законодавча та нормативна база України про охорону праці. Розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві (1 бал)	Організація охорони праці на виробництві. (1 бал)
Семінарські заняття	Система охорони праці. Теоретичні основи дисципліни «Охорона праці в галузі». Терміни та визначення основних понять охорони праці (1+10 балів)	Законодавча та нормативна база України про охорону праці. (1+10 балів)	Організація охорони праці на виробництві. (1+10 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)		

IV. ПРОГРАМА

Змістовий модуль І.

Лекція 1. Система охорони праці. Теоретичні основи дисципліни «Охорона праці в галузі». Терміни та визначення основних понять охорони праці.

План.

1. Вступ. Соціальні передумови виникнення дисципліни «Охорона праці в галузі». Характеристика основних понять дисципліни. Поняття «безпека», «небезпека», «ризик», «небезпечний та шкідливий виробничий фактор» .
2. Основні вимоги до побудови і функціонування системи управління охороною праці (СУОП). Забезпечення функціонування та побудова СУОП в організації. Положення про СУОП, структура та зміст його розділів.
3. Елементи системи управління охороною праці, міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007. Політика в галузі охорони праці. Планування. Впровадження і функціонування СУОП. Перевірки і коригувальні дії. Аналіз з боку керівництва.

Види планування та контролю стану охорони праці.

Семінар 1. Система охорони праці в галузі. Теоретичні основи дисципліни «Охорона праці в галузі». Терміни та визначення основних понять охорони праці. **(2 год.)**

Лекція 2. Законодавча та нормативна база України про охорону праці. Розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві.

План.

1. Загальні положення та визначення. Мета та завдання розслідування нещасних випадків. Обов'язки роботодавця щодо розслідування нещасних випадків. Обставини, за яких проводиться розслідування.
2. Розслідування та облік нещасних випадків, хронічних професійних захворювань і отруєнь на виробництві. Розслідування нещасних випадків. Спеціальне розслідування нещасних випадків. Розслідування професійних захворювань. Організація розслідування, склад комісій з розслідування, основні документи.
3. Дослідження та профілактика виробничого травматизму. Звітність та інформація про нещасні випадки, аналіз їх причин. Основні причини виробничих травм та професійних захворювань. Розподіл травм за ступенем тяжкості. Методи дослідження виробничого травматизму.

Семінар 2. Законодавча та нормативна база України про охорону праці. **(2 год.)**

Лекція 3. Організація охорони праці на виробництві.

План.

1. Аналіз умов праці у галузі за показниками шкідливості та небезпечності чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу.
2. Загальні вимоги безпеки в галузі. Вимоги безпеки під час експлуатації основного технологічного обладнання, при підготовці сировини та при виробництві продукції. Вимоги безпеки до розміщення обладнання та утримання робочих місць. Забезпечення безпеки контрольно-вимірювальних приладів, автоматизованих систем управління, сигналізації та зв'язку.
3. Вимоги до санітарного контролю за станом повітря робочої зони. Вимоги до засобів індивідуального захисту.

Вимоги безпеки до виробничих і допоміжних приміщень. Утримання території підприємств галузі. Особливості охорони праці при ремонтних роботах, під час вантажно-розвантажувальних робіт. Вимоги безпеки праці під час експлуатації систем опалення, вентиляції і кондиціювання повітря.

Семінар 3. Організація охорони праці на виробництві. **(2 год.)**

V. Плани семінарських занять

Змістовий модуль 1.Правові та організаційні питання охорони праці. Основи виробничої санітарії та гігієни праці

Семінар 1. **Система охорони праці. Теоретичні основи дисципліни «Охорона праці в галузі». Терміни та визначення основних понять охорони праці.**

1. Сформулюйте власне бачення поняття «охорона праці в галузі».Які функції характерні для цієї дисципліни?
2. Дайте характеристику поняттям «праця», «виробничий фактор», «безпека».
3. Чому вивчення проблем охорони праці є актуальним в наш час?
4. Які принципи властиві охороні праці? Які є складові охорони праці?
5. Охарактеризуйте поняття «працездатності людини».
6. Охарактеризуйте поняття «виробнича травма», нещасний випадок на виробництві».

Основна література: 1, 2, 12, 14

Додаткова література: 2, 5, 6

Семінар 2. **Законодавча та нормативна база України про охорону праці**

1. Охарактеризуйте основні нормативно-правові акти з охорони праці.
2. Які існують види відповідальності при порушенні нормативно-правових актів з охорони праці.?
3. Визначте загальні права працівників при укладанні трудової угоди та під час роботи на підприємств.
4. Охарактеризуйте безпеку праці жінок.
5. Охарактеризуйте безпеку праці неповнолітніх.
6. Охарактеризуйте безпеку праці інвалідів.

Основна література: 1, 2, 12, 14

Додаткова література: 2, 5, 6

Семінар 3. **Організація охорони праці на виробництві.**

1. Організація навчання з охорони праці.
2. Як створюється на підприємствах служба охорони праці.
3. Поясніть, за що наступає відповідальність щодо нормативів охорони праці. Її види.
4. Перерахуйте та розкрийте види контролю за станом охорони праці на виробництві.

Основна література: 1, 2, 12, 13, 14, 15

Додаткова література: 2, 4, 5, 6, 8

VI. Завдання до самостійної роботи

Змістовий модуль 1.Правові та організаційні питання охорони праці. Основи виробничої санітарії та гігієни праці (6 год.)

1. Які мають права працівники на пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці?
2. Кому та при виконанні яких робіт видається спецодяг та інші засоби індивідуального захисту,змивальні та знешкоджуючі засоби?
3. Коли власник зобов'язаний відшкодувати шкоду працівникам у разі ушкодження їх здоров'я?
4. При виконанні яких робіт можуть виникати шкідливі виробничі фактори?
5. Які роботи сприяють виникненню нервово-психічних перевантажень?
6. Як реалізуються напрямки діяльності щодо створення безпечних і нешкідливих умов праці?
7. Організація навчання з охорони праці.
8. Як створюється на підприємствах служба охорони праці.
9. Поясніть, за що наступає відповідальність щодо нормативів охорони праці. ЇЇ види.
10. Перерахуйте та розкрийте види контролю за станом охорони праці на виробництві.

Основна література: 1, 2, 12, 13, 14, 15

Додаткова література: 2, 4, 5, 6, 8

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль
Змістовий модуль І. **ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПИТАННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ. ОСНОВИ ВИРОБНИЧОЇ САНІТАРІЇ ТА ГІГІЄНИ ПРАЦІ**	
Тема 1. Система охорони праці. Теоретичні основи дисципліни «Охорона праці в галузі». Терміни та визначення основних понять охорони праці (2 год.)	семінарське заняття
Тема 2. Законодавча та нормативна база України про охорону праці. Розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві (1 год.)	семінарське заняття
Тема 3. Організація охорони праці на виробництві (2 год.)	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульний контроль
Разом: 4 год.	

VII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

І. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

• Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

• Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

• Семінарські.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

ІІ. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

VIII. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Охорона праці в галузі» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему

рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Вид діяльності	**Бал**	**∑ балів**
1. Відвідування лекцій	**1**	3 х **1** = 3
2. Відвідування семінарських робіт	**1**	3 х **1** = 3
3. Виконання семінарських робіт	**10**	3 х **10** = 30
4. Виконання мод. контр. роботи	**25**	1 х **25** = 25
РАЗОМ БАЛІВ		**61**

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

Розрахунок коефіцієнту: **61: 100 = 0,61**

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- ***Методи усного контролю*:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- ***Методи письмового контролю:*** модульне письмове тестування; звіт, реферат, есе.
- ***Комп'ютерного контролю:*** тестові програми.
- ***Методи самоконтролю:*** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	**Оцінка за шкалою ECTS**
1 – 34	F
35 – 59	FX
60 – 74	ED
75 – 89	CB
90 – 100	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 10.3.

Таблиця 8.3

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	**Критерії оцінювання**
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності,

	поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на індивідуальних заняттях (див. п. «Захист творчих проектів»).

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

IX. Розподіл балів, які отримують студенти

МОДУЛІ			**Індивідуальна робота**	**Відвідування**	**Модульний контроль**
Змістовий модуль 1			ЗМ 1		
Т1	Т2	Т3			
10	10	10	30	6	25

Коефіцієнт – 0,61

XX. Методичне забезпечення

1. опорні конспекти лекцій;
2. навчальні посібники;
3. робоча навчальна програма;
4. збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
5. засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);
6. завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Охорона

праці в галузі»

XI. Питання до модульного контролю

1. Предмет, об’єкт і основні категорії дисципліни «Охорона праці в галузі».
2. Як і ким створюється система охорони праці на виробництві.
3. Основні законодавчі акти, що регулюють охорону праці.
4. Види відповідальності за порушення нормативних положень охорони праці.
5. Основні функції держави щодо охорони праці. Державні органи контролю за дотриманням умов охорони праці.
6. Сутність праці з фізіологічної точки зору значення праці для людини.
7. Види контролю за дотриманням умов охорони праці.
8. Основні положення законодавства України про працю і охорону праці.
9. Що таке професійне захворювання. Наведіть приклади. Методи запобігання.
10. Органи державного управління охороною праці.
11. Поясніть, за що наступає відповідальність щодо нормативів охорони праці. Її види.
12. Які положення повинен містити колективний договір щодо захисту прав і соціальних інтересів осіб, які постраждали на виробництві від нещасних випадків, а також їх утриманців і членів родин загиблих.
13. Розкрийте поняття «небезпечний та шкідливий виробничий фактор», виробнича травма», професійне захворювання».
14. Підстави накладання на працівника матеріальної відповідальності.
15. Положення Закону України «Про охорону праці» щодо захисту праці жінок.
16. На кого поширюється дія Положення про порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві.
17. Охорона праці неповнолітних.
18. Види медичних оглядів працівників.
19. На які підприємства розповсюджується дія Закону України “Про охорону праці”?
20. Які причини виробничих травм мають найбільшу питому вагу:
21. Як проводиться загальна оцінка умов праці за ступенем небезпечності та шкідливості:
22. Як покращити умови праці при наявності шкідливих речовин?
23. Основні принципи державної політики в області охорони праці:
24. Яким показниками визначається тяжкість виробничого травматизму:
25. Заходи та засоби поліпшення стану виробничого середовища за фактором мікроклімату:

XII. Рекомендована література

Базова

1. Грибан, Віталій Григорович. Охорона праці [Текст] : навч. посібник / В. Г. Грибан, О. В. Негодченко. - 2-ге вид. - Київ : Центр учбової літератури, 2011. - 280 с.
2. Державна цільова соціальна програма забезпечення пожежної безпеки на 2012-2015 роки : затверджено постановою КМ України від 27 червня 2012 р. № 590 // Офіційний вісник України.- 2012. - N 50. - С. 445-469.
3. Деякі питання розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві : постанова КМ України від 30 листопада 2011 р. № 1232 // Офіційний вісник України. - 2011. - N 94. - С. 64 ; Охорона праці ; На допомогу спеціалісту з охорони праці. - 2012. - № 1. - С. 8-59.
4. Закон України про охорону праці : за станом на 09 липня 2010 року. – Офіц. вид. – К. : Парламентське вид-во, 2010. - 28 с. – (Закони України).
5. Інформаційно-аналітичні матеріали Міністерства охорони здоров'я до парламентських слухань на тему : "Про стан промислової безпеки та охорони праці", що відбулися 17 лист. 2010 року // Охорона праці; На допомогу спеціалісту з охоронипраці. - 2011. - № 1. - С. 26-51.

6. Катренко, Любов Антонівна.
Охорона праці [Текст] : курс лекцій : практикум : навчальний посібник / Л. А. Катренко, Ю. В. Кіт, І. П. Пістун. - 4-те вид., стереотип. - Суми : Університетська книга, 2011. -539[1] с.

7. Конвенція № 155 1981 року про безпеку й гігієну праці та виробниче середовище : Дата підписання: 22.06.1981; Дата ратифікації Україною: 02.22.2011; Дата набрання чинності для України: 04.01.2013// Офіційний вісник України. - 2013. - N 5. - С. 204-209.
8. Методичні рекомендації для проведення атестації робочих місць за умовами праці: затверджено постановою Мін. праці України від 01.09.1992 № 41 // Охорона праці; На допомогу спеціалісту з охорони праці. - 2011. - № 10. - С. 33-43.
9. Нові нормативні акти у сфері охорони праці // Довідник спеціаліста з охорони праці. - 2012. - N 3. - С. 4-7; № 4. – С. 6-9.
10. Охорона праці в галузі освіти [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. Б. Смирнитська, Р. М. Тріщ, С. М. Артюх. - Харків : Світ Книг, 2015. - 387 с.
11. Пістун, А. І. Охорона праці в галузі освіти (фізична культура і спорт) [Текст] : навчальний посібник / А. І. Пістун, І. П. Пістун, Н. П. Тубальцева. - Суми : Університетська книга, 2010. - 443 с.
12. Пістун, І. П. Охорона праці в галузі освіти [Текст] : навчальний посібник / І. П. Пістун, Ю. В. Кіт, Л. А. Катренко. - 3-є вид. перероб. і допов. - Суми : Університетська книга, 2015. - 395 с.
13. Пістун, Ігор Павлович. Охорона праці в галузі освіти [Текст] : Навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладві / І. П. Пістун, Ю. В. Кіт, Л. А. Катренко. - 3-тє вид., перероб. і доп. - Суми : Університетська книга, 2009. - 395 с.

14. Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці :затверджено постановою КМ Українівід 1 серп. 1992 р. № 442 // Охорона праці; На допомогу спеціалісту з охорони праці. - 2011. - № 10. - С. 32-33.
15. Порядок проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві : роз'яснення Держгірпромнагляду України // Охорона праці ; На допомогу спеціалісту з охорони праці. - 2012. - № 4. - С. 52-63.

Додаткова:

1. Закон України «Про охорону праці» - К. Відомості Верховної Ради України № 49 ст. 668, 1992.-20. Нова редакція Закону від 21.11.02.
2. Конституція України. К., 1996. – 108с.
3. Положення про порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. Пост. Каб. Мін. України 21 серпня 2001 р. № 1094.
4. ДНАОП 0.00-4.12-99. Типове положення про навчання з питань охорони праці.
5. Строительные нормы и правила СНиП II-4-79/85 Нормы проектирования. Естественное и искусственное освещение. – М.: Стройиздат, 1980. – 29 с.
6. Державні санітарні правила і норми. ДСанПін 3.3.2 007 1998. Державні санітарні правила і норми роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин. Наказ № 7 Медично-санітарного управління МОЗ України від 10.12.98.
7. Санітарні норми мікроклімату робочих приміщень. Державні санітарні норми. ДСН 3.3.6.042-99 МОЗ Головне санітарно-епідеміологічне управління. Постанова № 42 від 01.12.99.
8. Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності”. Пост. Каб. Мін. № 1105 від 23.09.99.
9. Загурская Л.А., Бурименко Л.А. Челюканов И.П. Методические аспекты обеспечения безопасности жизнедеятельности в чрезвычайных ситуациях Оказание первой доврачебной помощи пострадавшим. Конспект лекций.–К.: КМУГА,1999.-72с.
10. Порядок визначення страхових тарифів для підприємств, установ і організацій на загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на підприємстві та професійного захворювання. Пост. Каб. Мін. № 1423 від 13.09.2000 р. зі змінами від 16.05.2001.
11. Закон України про страхові тарифи на загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку і професіональних захворювань на виробництві 2001 р. зі змінами 17.01.2002.
12. Бабічев В.В., Сорокін Г.Ф. Охорона праці та техніка безпеки. К., 1996. – 224с.

Робоча програма навчальної дисципліни

«Охорона праці в галузі»

Укладач: ***Полковенко Ольга Володимирівна***, кандидат біологічних наук, доцент кафедри реабілітації та біокінезіології Факультету здоров‘я, фізичного виховання і спорту Київського університету імені Бориса Грінченка

Б 72 Охорона праці в галузі. Програма навчальної дисципліни / Укладач О. В. Полковенко. – К. : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017. – 17 с.